

Zirvələri fəth etmək, ətrafındakılardan seçilmək, irəliləmək heç də həmişə asan olmur. Təbiidir ki, zirvələri əlçatan etmək üçün zaman-zaman əziyyətlərə qatlaşmalı, çətinliklərdən keçməlisən. Kitablardan ayrılmadan elm öyrənməlisən, ciddi araşdırmalar aparmalısan. İşinlə, əməlinlə, zəhmətinlə, biliyinlə, xeyirxahlığınla böyük hörmət qazanmalısan, həmişə haqqın, ədalətin tərəfində olmalısan. Öz sahəndə addım-addım irəliləməlisən, uğurlar qazanmalısan. Bununla da kifayətlənməyib daim irəliləməyə, üzün gələcəyə, sabahlara doğru baxmalısan. Keçdiyin ömür yolunda özündən sonra pozulmaz izlər qoymalısan.

Əməli işinlə, elmi araşdırmalarınla, yaradıcılığınla zirvələri fəth edib, minlərin, milyonların sevgisini qazanmalısan. Böyük bir nəslin sevimli, unudulmaz müəllimi olmuş görkəmli alim, publisist, pedaqoq, ömrünün 70 ilindən çoxunu milli mətbuatımızın araşdırılmasına, inkişafına sərf etmiş professor Şirməmməd Hüseynov kimi.

Professor Şirməmməd Hüseynov çoxlarına nümunə olan şərəfli bir ömür yolu keçib. O, 17 dekabr 1924-cü ildə Nuxada (indiki Şəki) anadan

1948-1950-ci illərdə "Azərbaycan müəllimi" qəzetində şöbə müdiri vəzifəsində çalışıb. 1954-2019-cu illərdə Bakı Dövlət Universitetində müxtəlif vəzifələrdə işləyib. 1971-1976-cı illərdə bu ali təhsil ocağının Jurnalistika fakültəsinin dekanı olub.

Tələbələrin ən çox sevdiyi və böyük maraq göstədiyi Şirməmməd müəllimin mühazirələri idi. Onun dərslərində tələbələrin pıçıltısı belə eşidilmirdi. Çünki mühazirənin mövzusu çox maraqla danışar, geniş izah edərdi. Buna

sevgi, bu istək onun ürəyində, qəlbində aşırıb-daşırdı. Şirməmməd müəllim qabaqcıl ziyalı kimi erməni terrorizmini də, erməni iftirlərini də daim

ri arxivlərdən aşkarlayaraq gün işığına çıxarmışdır. Professorun "Zaman keçsə də, belə elə həmin bələdir" adlı məqaləsi də oxucular tərəfindən

malarından biridir. Şirməmməd müəllim əsərləri ilə ölkəmizin dünənini və bu günü arasında mənavi körpü yaratmağa çalışıb. İşıqlı ziyası, dərin zəkası ilə dünənini bu günümüzdə, bu günümüzü dünənə qovuşdurub. Ona görə də Şirməmməd müəllimin bütün əsərləri həmişə maraqla oxunur.

Şirməmməd Hüseynov çoxsaylı tədqiqatlarında Azərbaycanda milli mətbuatın əsasını qoyan, "Əkinçi" qəzetinin redaktoru Həsən bəy Zərdabi, Məhəmməd Əmin Rəsulzadə, Üzeyir bəy Hacıbəyli, Əhməd bəy Ağaoğlu, Əli bəy Hüseynzadə, Mirzə Bala Məmmədzadə, Ömər Faiq Nemanzadə və başqalarının bənzərsiz publisistik yaradıcılığını, milli istiqlal, Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətinin qurulması uğrunda mübarizələrini tədqiq edib xalqa çatdırmağı həyatının əsas fəaliyyət proqramına çevirmişdi. Onu xalqa sevdiren amillərdən biri də məhz bu idi.

Professor Şirməmməd Hüseynov elmi, publisistik əsərləri ilə yanaşı, təcrübəli, savadlı və təmənnəsiz müəllim ömrü də yaşayıb. Bakı Dövlət Universitetinin Mətbuat tarixi kafedrasına rəhbərlik etdiyi dövrdə keçmiş SSRİ-nin Moskva, Leningrad (indi Sankt-Peterburq) universitetləri, eləcə də Kiyev, Rostov, Sverdlovsk, Tbilisi, Minsk, Kişinyov, Daşkənd və başqa universitetlərin jurnalistika fakültələri ilə əməkdaşlıq əlaqələri qurmuşdu. Bu əlaqələr tələbələr arasında təcrübə mübadiləsi aparmağa şərait yaratmışdı.

Böyük tədqiqatçı alim milli mətbuatımızın inkişafı üçün misilsiz işlər görmüşdür. Professorun dərin təfəkkürü, ürəyindəki Azərbaycan sevgisi, bitib-tükənməyən yaradıcılıq həvəsi ilk günlərdən başlayaraq xalqın istiqlalına xidmət edib. Onun Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin, Məhəmməd Əmin Rəsulzadə irsinin öyrənilməsində, təbliğində xidmətləri əvəzsizdir. Professor "Həqiqət və ədalət qarçısı", "M.Ə.Rəsulzadə", "Mənavi irsimiz və gerçəklik", "Mətbu irsimizdən səhifələr" və digər dəyərli kitabların, həmçinin çoxsaylı dərslər və dərslər vəsaitinin müəllifi idi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2014-cü il 16 dekabr tarixli sərəncamına əsasən, professor Şirməmməd Hüseynov "Şərəf" ordeni ilə təltif edilmişdi. Bu, Şirməmməd müəllimin xidmətlərinə verilən yüksək qiymət idi.

Professor Şirməmməd Hüseynov 2019-cu il iyunun 24-də 95 yaşında dünyasını dəyişdi. Yaşasaydı, bu gün hörmətli müəllimimizin 100 yaşı tamam olacaqdı. Milli mətbuatın inkişafında misilsiz xidmətləri olmuş, əsərləri ilə yaddaşlarda böyük bir iz qoymuş professor Şirməmməd Hüseynov onu sevnələr tərəfindən daim hörmətlə yad ediləcək, ehtiramla xatırlanacaq.

*Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"*

Böyük bir nəslin unudulmaz müəllimi

olub. Atasını üç yaş olarkən itirib. 1940-cı ildə Nuxa şəhər 2 nömrəli orta məktəbi bitirib. 1941-1943-cü illərdə Nuxa Dövlət Müəllimlər İnstitutunun Fizika-riyaziyyat fakültəsində oxuyub. 1943-cü ilin mart ayından 1944-cü ilin iyun ayınadək Zaqatala rayonunun Varxian, Nuxa rayonunun Aşağı Göynük və Oxud kəndlərindəki orta məktəblərdə fizika-riyaziyyat müəllimi işləyib. Texniki fənləri tədris etsə də, mətbuata, ədəbiyyata, sözlə olan sevgisi 1944-cü ilin iyun ayında gələcəyin böyük alimi Şirməmməd Hüseynovu jurnalistikaya gətirib. Şirməmməd müəllim böyük həvəslə "Nuxa fəhləsi" qəzetində işləyib. Gələcək böyük yolun ilk addımlarını atıb. İlk məqalələrini bu qəzetdə yazıb, qələmi burada püxtələşib. Şirməmməd müəllim 1945-ci ilin avqustuna qədər bu mətbu orqanda çalışıb. Bir-birindən maraqlı və dəyərli məqalələr yazıb. O, 1945-1950-ci illərdə S.M.Kirov adına Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indi Bakı Dövlət Universiteti) Filologiya fakültəsinin jurnalistika şöbəsində, 1950-1954-cü illərdə isə M.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Jurnalistika fakültəsinin aspirantura şöbəsində təhsil alıb.

Yaşadığı illər ona bir-birindən böyük uğurlar gətirib. 1947-ci ilin aprel ayından 1950-ci ilin sentyabr ayına qədər S.M.Kirov adına Azərbaycan Dövlət Universitetinin "Lenin tərbiyəsi uğrunda" qəzetində redaktor müavini,

görə də tələbələr ona qulaq asar, qeydlər aparardı. Həmişə də yetirmələrinə obyektiv qiymət verərdi. O, hətta artıq tarixin arxivinə gömülmüş sovet ideologiyasının hökm sürdüyü zamanlarda da gənclərə millət sevgisi aşılayırdı. Düzdür, mühazirələrini təsdiqlənmiş, möhürlənmiş proqramlara uyğun olaraq aparırdı. Amma eyni zamanda tələbələrə gah sətiraltı, gah da açıq şəkildə əsl həqiqətləri çatdırmağa çalışırdı. Necə deyirlər, sözünü ürəyində saxlamırdı.

Müstəqillik illərində ideoloji qadağaların aradan qaldırıldığına görə həm müəllimlərin, həm də tələbələrin nəfəs dərmələri üçün şərait yarandı. Artıq müəllimlər dünənə qədər tələbələrə pıçıltı ilə deyər bilmədiklərini açıq şəkildə dilərinə gətirirdilər. Belə bir dövrdə professor Şirməmməd Hüseynov zamanın dəyişdiyindən, dayanmadan inkişaf etməkdə olan ictimai-siyasi proseslərin cəmiyyətə demokratik yeniliklər gətirməsindən bacarıqla istifadə edərək zəkası ilə XX əsr mətbuat tariximizin ən maraqlı və dəyərli səhifələrinə işıq salırdı. Çəkdiyi zəhmət hədəf getmirdi, sonda məqsəd və amalına çatırdı. Uzun illər bağlı qalmış, qatı açılmamış tarixi həqiqətləri, Azərbaycan sevdalısı olan böyük şəxsiyyətləri xalqa tanıtdırmağa nail olurdu.

Professor Şirməmməd Hüseynovun qələmə aldığı bütün məqalələrindən vətənpərvərlik, xalq sevgisi süzülürdü. Bu

diqqətə çəkərdi. Hadisələrin başladığı ilk günlərdən sevimli müəllimimizin ürəyi, qəlbi sanki Qarabağda döyünürdü. Bəzi ziyalılar kimi yaxasını bir kənara çəkib dayanmırdı. Xalqın ağrı-acısı, problemləri ilə yaşayırdı.

Professor bu mövzuda qələmə aldığı publisistik məqalələrində Qarabağ probleminin, erməni terrorizminin dərin köklərini araşdırır, erməni faşizminin xalqımıza qarşı torpaq iddialarına ətraflı yer ayırırdı. Ermənilərin heç bir tarixi fakta söykənməyən "böyük Ermənistan" uydurmasını qaranlıq məqamlarını açib dünyaya göstərirdi. Professor Şirməmməd Hüseynov yazırdı: "Tam bir əsərdir ki, erməni millətçilərinin daşnaksütyun partiyası dünya ermənilərini "böyük Ermənistan" uğrunda səlib yürüşünə səsləyir. XX əsr tarixinə bələd olanlar keçən müddət ərzində ermənilərin Qafqaz, Türkiyə və İran torpaqlarında nə oyunlardan çıxdıklarını yəqin ki, xatırlayırlar. Erməni millətçilərinin üzdənirə "planlarında" Azərbaycana xüsusi yer ayrılır. Azərbaycanı parçalamaq, onun ata-baba torpaqlarını tutmaq, əhalisini məhv etmək üçün təkə bizim əsrimizdə dörd iri cəhd edilmişdir".

Şirməmməd müəllimin həmin illərdə bu mövzuda yazdığı məqalələri böyük əhəmiyyət kəsb edirdi. Çünki məqalədəki həqiqətləri sovet ideologiyası 70 il Azərbaycan xalqından gizlətməmişdi. Şirməmməd Hüseynov gərgin araşdırmaları sayəsində bu həqiqətlə-

maraqla qarşılandı. Şirməmməd müəllim bu məqaləsində Qarabağda baş verən hadisələri daha da gərginləşdirən, erməni millətçilərinin başında dayanan, hadisələri körükləyib qızıqsıran Zori Balayan kimi şovinistlərin qanlı əməllərinə diqqət çəkirdi. Alim bu avontürüst millətçilərin Qarabağı ələ keçirib Azərbaycan torpaqlarını hesabına öz ərazilərini genişləndirmək məqsədi güddüyünü ifşa edərək yazırdı: "Qarabağın təkə dağlıq hissəsində deyil, ətraf rayonlarda da qan tökülür. Erməni yaraqlıları azğınlaşmışlar. Vəziyyət həddindən artıq çətinləşir. Yerevanın rəsmi dairələrinin köməyinə arxalanan erməni millətçiləri nəyin bahasına olursa olsun Qarabağın dağlıq hissəsini Azərbaycandan ayırmaq, əgər baş tutmasa, onu viranəyə çevirməyi qarşılarına məqsəd qoymuşlar. Dəhşətli budur ki, qan tökən də erməni quldurları, hamıdan bərk qışqıran da onlardır. Erməni daşnak mafiyası çoxdandır ki, Azərbaycan torpaqlarına göz dikir. Onun hesabına öz ərazisini genişləndirmək istəyir. Bunun üçün isə heç bir yalan və iftirdən çəkinmir". Göründüyü kimi, Şirməmməd müəllim tarixi həqiqətləri sadəcə dillə oxuculara çatdırır, erməni faşizminin qanlı əməllərini ifşa edirdi.

Azərbaycan jurnalistikasının görkəmli nümayəndələrindən biri, mətbuat tədqiqatçısı, Əməkdar jurnalist, Şirməmməd Hüseynovun adı həmişə böyük hörmət və ehtiramla çəkilir. O, milli mətbuatımızın tanınmış si-